Po?átek doby soudc?

P?vod materiálu
Tomáš Trusina
Po?adí v lekci
39

Téma

Hospodinova svoboda je s námi, i když jsme na Hospodina zapomn?li

Cíle

- D?ti poznají, že víra vysvobozuje od strachu ze siln?jších nep?átel.
- D?ti si uv?domí, že naše ustrašenost souvisí s tím, že zapomínáme na Hospodinovo vysvobození a jeho dary.
- D?ti zakusí, že síla Božího vysvobození je nám blízká i skrze písni?ku (a vyznání, jež ta píse? obsahuje).

39.1 Pro u?itele

Biblický text: Sd 2,6–18; 4,1–24; 5,1–15.31

39.1.1 Výkladové poznámky

- *Kniha Soudc?* vypráví o d?jích (nikoli d?jepisu) po usazení izraelských kmen? v zaslíbené zemi. Izraelci jsou napo?ád charakterizováni jako ti, kdo nesta?í na své nep?átele (?asto pouhá p?ítomnost nep?átelských vojsk paralyzuje Izraelce). Jednotlivé p?íb?hy se netýkají celého spole?enství, ale jen n? kterých kmen? (?asto je zmi?ován Efrajim). Nejsou zaštít?ni státní organizací ?i králem. Královskou instituci naopak podání trvale problematizuje: zesm?š?uje krále protivník? (zhusta práv? oni, reprezentanti pohanských božstev, kon?í kuriozní a zesm?š?ující prohrou). A p?edevším neúprosn? odmítá jakékoli náb?hy ke království uprost?ed Izraele samého (Sd 8–9; zejm. Jotamova bajka).
- *Zv?stné schema Soudc?:* Izraelci po usídlení v zaslíbené zemi *zapomínají* na Hospodina — p?iklán?jí se k uctívání božstev Emorejc? (což je výraz pro božstva „domácích“, jimž se práv? podle záv?ru knihy Jozue nemají Izraelci jako „p?íchozí lid Hospodin?v“ p?izp?sobovat). Tím *porušují smlouvu* (viz Sd 2,1nn) a p?estávají být lidem Hospodinovým. Výpadek ze smlouvy provází *úpadek* — spole?enský a ekonomický: P?icházejí nep?átelé a zotro?ují lid. Zem? „dobrá a prostorná“ se tak Hospodinovu lidu op?t stává místem útlaku, nesvobody, ožebra?ení. Izraelci z této tísn? *volají k Hospodinu* — a Hospodin jim posílá charismatického zachránce, jehož úkolem je vysvobození a zárove? obnova respektu ke smlouv?.

  Za podáním (spíše než schematem) je d?jinn? kající postoj, který se sebekritickou odvahou pojmenovává dosavadní selhání a zárove? s nad?jí vyznává: I když jsme jako lid smlouvy smlouvu porušovali, p?esto jsme nez?stali vydáni napospas siln?jším nep?átel?m (srv. úlohu 32, Mojžíšova píse ?!). Podobn? nap?. J. A. Komenský vyznával, že i k?es?ané jsou trestáni za zpronev?ru svého poslání, ne již prost?ednictvím cizích kmen? a národ?, ale rozpadem vlastního spole?enství.

- *Volání k Hospodinu ze sev?ení nep?áteli* je známkou znovuobnovení správného vztahu k Bohu, znovunalezení životního postoje a orientace. Upomíná na úp?ní otrok? v „zemi sev?ení“ — tj. Egypt?.

A umož?uje znovu o?ekávat od Hospodina nezasloužené vysvobození „jako z Egypta“.

- *Soudce* je Bohem povolaný a zmocn?ný p?íležitostný zachránce. Jeho posláním bylo zorganizovat a vést vysvoboditelskou akci. K tomu byl zpravidla zmocn?n Duchem Hospodinovým. Nešlo tedy o rodilého hrdinu ?i školeného stratéga. To podtrhuje i zp?sob vít?zství — ani v jednom p?ípad? neužívá soudce typické vojenské výzbroje (kterou naopak oplývají protivníci). Vít?zství bu? za?ídí Hospodin sám (jako v p?ípad? Debory a Baráka) a nebo je ho dosaženo „nezbran?mi“: od bodla na dobytek, p?es „rybi?ku“ chromého Ehuda, Jáelin stanový kolík, Gedeonových pouhých 300 až po Samsona, který rozhodujícího vít?zství dosahuje ob?tí vlastního života. Soudcové a soudkyn? jsou nevojáci, pouhými „hra?kami“ vyzbrojení, ale na Hospodina spoléhající sv?dky. (Ješt? i David takto poráží Goliáše).
- *Debora* „sedávala pod palmou“, tedy byla osobou váženou, vynášela soudy a rozhodovala o dalších záležitostech efraimského kmene. Jejím prost?ednictvím Hospodin odpovídá na volání Izraele. Její jméno souzní s hebr. dábár (slovo, zpravidla Hospodinovo), ?ímž vyprav?? nazna?uje, že vysvobozující moc má slovo/zv?st o Hospodinových vysvoboditelských ?inech.
- *Barák* (Blesk) z pokolení Neftalím je povolán, aby se postavil do ?ela bojovník? proti nep?íteli. Má obavy spolehnout „jen“ na zv?stované slovo a vydat se sám proti nep?íteli. Deboru si bere sebou jako svého druhu rukojmí, jež mu zaru?í, že Hospodin „dodrží slovo“.
- *Hospodinovo vít?zství nad Síserou:* neporazitelnost Kenaanc? podtrhuje jejich výzbroj, 900 vále?ných voz?. Vít?zství daruje Hospodin sám a Barák má jen dokon?it práci. Boj hv?zd odráží p?esv?d?ení, že se do boje zapojily „nebeské zástupy“ — když ten pozemský zástup není schopen víry, natožpak boje. Pokud se na tento motiv d?ti zeptají, upozorn?te, že u t?chhle Božích vít?zství nikdy nebyl a nebude žádný nezaujatý reportér (podobn? nikdo nepopisuje, jak prob?hlo Boží vít?zství nad smrtí v p?ípad? Ježíšova vzk?íšení). D?ležit?jší pro vyprav??e vždycky je, jestli se tím vít?zstvím dali pak zaujmout lidé, co k tomu vysvobození p?išli jak slepí k houslím. Práv? takto zaujat? zpívá Debora.
- *Jáel* nep?átelského vojev?dce Síseru zlikviduje lstí a stanovým kolíkem. Historka o potupném konci ironizuje nadutost „neporazitelných“, v jejím sv?tle je však zárove? t?eba vid?t úvodní Barákovy obavy ze Síserovy neporazitelnosti. Proti generálovi, by? prchajícímu, byla podle dobového náhledu samotná Jáel totáln? bez šance. Lstiv? ho tedy ukolébá pocitem bezpe?í, aby ho mohla zlikvidovat.
- *Debo?ina píse?* (Sd 5) je *dobro?e?ením za vysvobození*. Verše 2–5 chválí Hospodina a lí?í, jakou hr?zu vyvolává jeho blízkost; vv. 6–11 odpadnutí Izraele p?ed vystoupením Debory (nev?ru Hospodinu vystihuje obraz „opušt?ných stezek“, po nichž p?estali chodit vyznava?i); vv. 12–18 lí?í svolání izraelských kmen? a neochotu n?kterých nasadit se proti nep?íteli; vv. 19–31 porážku nep?átel. Píse? vidí st?etnutí jako boj kosmických rozm?r?, do n?hož se zapojily i hv?zdy; zvláštní místo pak v?nuje ?inu Jáel a ironizaci neporazitelného Sísery.

39.1.2 Úskalí

- *Perspektiva poslucha?e:* ?íst a vykládat tyhle p?íb?hy nemá cenu s odstupem diváka na tribun?, který „dole na h?išti“ sleduje Hospodinovy boje a v?doucn? vrtí hlavou, že t?ch zabitých je n?jak moc a že by k proh?ešk?m svého lidu mohl být Hospodin shovívav?jší. Starozákonní kající d?jeprava totiž nevypráví „o nich“, ale „o nás“, o opakované zapomn?tlivosti a selháních lidu víry. Katecheticky to m?žeme podtrhnout tak, že nemluvíme z pozice „mravných dosp?lých“ k „neposlušným d?tem“, ale p?esn? naopak: my jsme ti selhávající a ohrožení, nad námi se Hospodin slitoval, nám posílá svou spásu a vám o tom vypravujeme (t?eba i proto, abyste naše selhání neopakovali).
- *Kající vypráv?ní* dosv?d?uje, že p?ítomná úzkost, bída a ohrožení je následek vlastní nev?ry a odpadnutí od Hospodina. Ve spole?enství víry vzniká jako sebekritické zhodnocení dosavadní cesty. Nechce však podpo?it schematickou p?edstavu — jsi v potížích — znamená to, že ses provinil. Nelze takto nabízet jednotlivci vysv?tlení jeho potíží (pochybenost takových vysv?tlení a recept? odhaluje nap?. kniha Job).
- *Lí?ení boj?* na nás p?sobí krut? a n?kdy pomstychtiv?. Není t?eba d?ti p?íliš šet?it — naopak si mohou uv?domit, že síla Božího vysvobození pracuje práv? ve sv?t?, který (alespo? z televize) znají také jako sv?t, kde ?asto vít?zí hrubá síla a lepší výzbroj. Zárove? je však pot?eba pamatovat na kontext — drsné

vylí?ení vít?zství a p?edevším jedovatá historka o Síserov? konci odhaluje, kolikrát je sám lid víry v d?jinách zbyte?n? „p?edpostrašený“ — a naopak že spoléhání na moc a strategickou p?evahu m?že být ve své podstat? neopodstatn?ná nadutost. Pokud tento zám?r budete respektovat, m?žete si p?i p?evypráv?ní dovolit zna?nou vyprav??skou licenci.

- *Kompletní likvidace nep?átel (4,16; 5,31):* Nekompromisní likvidaci nep?átel nemáme vyložit jako následováníhodný p?íkaz ke genocid? (koneckonc?, židé sami nikdy nelikvidovali své nep?átele, to až k?es?ané). Když se v SZ takhle plošn? ?istí zaslíbená zem od nep?átel, znamená to p?edevším: Hospodin a vít?zství jeho svobody zas jednou znemožnili pohanská božstva. V t?chto vypráv?ních totiž nejde o konkrétní bojovníky — ale o to, jaké „náboženské logo“ nosí, který božský boss (tj. baal) obda?il sílou jejich zbran?. A ?ím potupn?jší porážka — tím potupn?jší vysv?d?ení pro ta božstva.

  A p?edevším — takhle natvrdo se to o tom vít?zství ?íká hlavn? kv?li tomu, že po t?ch božstvech pokukují po?ád dokola ti, jež má nést a držet Hospodinova záchrana. Kdybychom my dosp?lí jako lid víry nebyli plni zapomn?tlivosti a ustrašenosti, nemusely by se v Bibli vypráv?t p?íb?hy, jak Hospodin po?ád n?jaké nep?átele likviduje.

- *Neporušuje Jáel zákony pohostinnosti?* Porušuje. P?íb?h však touto historkou o vít?zství bezbranné ženy nad generálem zt?les?ujícím moc nep?átel dosv?d?uje, že vít?zství daroval Hospodin sám (viz 4,7 b.9 b). Problematizovat její ?in tím, že porušila právo hosta na bezpe?í a ochranu, neodpovídá konkrétnímu zám?ru p?íb?hu.

39.1.3 Odkazy

Skv?lou charakteristiku soudc? najdete u Milana Balabána, *Bojovníci a trpitelé*, (Heršpice: Eman, 1994, kapitoly *Gastarbajt?i se zmoc?ují zem?* a *Charismati?tí obránci Izraele*, str. 33–36): „Soudit znamenalo nejen rozsuzovat interní p?e, nýbrž bránit i ohrožené a p?ímo vysvobozovat“.

39.2 Pro d?ti

39.2.1 P?edškolní d?ti

Debo?ina písni?ka zahání strach

Nechte d?ti dopl?ovat. Mohou navrhovat více variant, tak aby p?išly ke slovu jejich vlastní zkušenosti.

Když nás bolí nohy, tak… *(Dáme prostor pro odpov?di d?tí.)*

Když máme hlad, tak (…)

Když máme žíze?, tak (…)

Když jsme unaveni, tak (…)

Když jsme provedli n?co špatného, tak (…)

Když se bojíme, tak (…) (…si t?eba m?žeme zazpívat).

Otázky a témata rozhovoru p?izp?sobte zkušenostem vaší skupiny, hle?te jen, aby byly co možná konkrétní. Nechte d?ti navrhovat odpov?di, neškatulkujte, zda odpov?d?ly správn?, spíš se snažte odpov?? uvést do vztahu s otázkou. Od známých a srozumitelných témat postupujte k mén? známým. Odpov?? na poslední otázku m?žete doplnit sami, ale až poté, co zazní jiné návrhy — nap?. modlitba atd.

A jako písni?ku proti strachu budeme te? zpívat *Tvá svoboda*. Vezm?te si nástroje, a? je nás slyšet, a strach zaženeme pry?.

Zazpíváme píse? Tvá svoboda — d?ti a? opakují, vy p?edzp?vujte. Vypráv?t m?žete podle vypráv?ní vybraných odstavc? pro mladší školní d?ti.

I. Motivace (Co zažene…)

II. Zapomn?li(1.)

III. Strach ze Sísery (2.)

IV. Hospodin poslal Deboru (3)

V. Bitva na ho?e Tábor (5)

VI. Debora zpívá a my s ní (7)

Pom?cky: Písni?ka, Orffovy nástroje.

39.2.2 Mladší školní d?ti

S mladšími d?tmi m?žete užít podobnou motivaci jako pro p?edškolní. Na ni navažte vypráv?ním, které zestru ?n?te podle osnovy. Strach m?žeme rozší?it o nevíru, ale zjist?te, co si pod tím d?ti p?edstavují. Píse? Tvá svoboda zazpívejte nakonec s Deborou. Zpívat ji uprost?ed by p?íb?h rozbilo.

Co zažene únavu? *(Dáme prostor pro odpov?di d?tí.)*

Co zažene hlad? (…)

Co zažene žíze?? (…)

Co zažene zármutek (…)

Co zažene strach? (…)

A co zažene nevíru? (…) (…a t?eba také p?íb?h nebo písni?ka o Božím vysvobození.)

1 Zapomn?li…

V?dce do zaslíbené zem? Jozue Božímu lidu p?ipomínal:

Nikdy nezapome?te, co všechno pro vás Hospodin na cest? z otroctví ud?lal — a *že vás sem p?ivedl práv? on! Pamatuj*, tu dobrou zemi, plnou svobody sladké jako med, s granátovými jablky a fíky a vinnou révou ti dal Hospodin.

Jenže Jozuovo napomenutí jim dlouho nevydrželo. D?ti ?íkaly: „Nás nebaví po?ád poslouchat, jak vás Hospodin vyvedl z Egypta, a zpívat Ohe? plál! Když jdem do sousední vesnice ke Kenaanc?m, vidíme, že tam uctívají jiného boha. Jim dává obilí a úrodu na vinici Baal… Mají p?esn? spo?ítané, kolik Baalovi musejí dát telátek, aby u n?j m?li protekci a on jim p?ál.“

A pak ty d?ti vyrostly — a už nev??ily Hospodinu, ale Baalovi.

(D?lají to tak všichni okolo, tak to ur?it? bude správné, ?íkaly si. A navíc se jim líbilo: Baal se umí p?ipomenout. Na každé k?ižovatce stojí jeho socha nebo obrázek. Lidi mají na o?ích, komu to tu pat?í a u koho

mohou mít protekci.)

Jenomže zaslíbená zem?, kde *zapomn?li na Hospodina*, na tu je smutné se dívat. Najednou vám tam bylo smutno a *pusto*. Z izraelských vesni?ek a m?ste?ek zmizel zp?v, zmizela víra

2 Strach ze Sísery

Ale — p?edstavte si — ono odtamtud zmizelo i bezpe?í. Ti sousedé, vyznava?i Baale totiž nem?li Izraelce rádi. A kenaanský generál Sísera (horlivý vyznava? Baale) za?al na izraelské vesnice d?lat nájezdy. Velel armád? 900 obrn?ných voz?. Nikdo mu neodolal, protože ší?il strach. Tátové a mámy opoušt?li domy a vesnice a utíkali pry?. A když se vrátili, domy byly vypálené, úroda pobraná a je ?ekal hlad a smrt… Nikdo nem?l odvahu hájit domovy, ženy a d?ti. Zapomn?li na Hospodina. Nedokázali si poradit ani s p?esilou nep?átel, ani se svým vlastním strachem.

3 Hospodin sv?j zapomn?tlivý lid neponechává v pasti strachu.

Ale Hospodin na n? nezapomn?l. Bolelo ho, že na n?j zapomn?li. Poslal jim Deboru — soudkyni, která rozsoudí — mezi pravdou a lží, vychytralostí a d?v?rou, poddajnou ustrašeností a odvážnou vírou.

Debora si pozvala muže zvaného Baráka, tedy Bleska: „Poslouchej, Blesku, p?ipomenu vám te?, co to je víra. Jak? Nau?ím vás takovou Hospodinovu písni?ku. Za?íná ‚Tvá svoboda nade mnou, Hospodine‘. Hospodin vy?izuje: já ty nep?átele porazím. Je to hotová v?c. Vy už je jen poženete pry? ze zem? zaslíbené. Seže? si dobrovolníky, oddané té Boží svobod?, a s nimi zato?íš s tou neporazitelnou armádu vojev?dce Sísery.“

4 Opatrný Barák

Barák byl opatrný: „Já neslyším písn? na oslavu vít?zství. Já slyším, jak zvoní ocel nep?emožitelných nep?átelských voz?. Víš co, Deboro? Když jsi tak p?esv?d?ená, že Hospodin zmákne Síseru a jeho elitní obrn?né gardy, p?jdeš do toho boje s námi. Beru t? za slovo, ale beru si t? sebou. Jako rukojmí, jako pojistku, že Hospodin opravdu vít?zství dá.“

Debora odpov?d?la: „Dob?e, Blesku, když jsi takový strašpytel, p?jdu s tebou. Ale žádnou velkou slávou pro tebe tahle slavná bitva neskon?í.“

5 Bitva na ho?e Tábor

Generál Sísera uslyšel, že se Izrael shromáždil k boji. Pyšn? dal do novin a do televize rozhlásit: Izraelce rozprášíme jedna dv?! P?ijel se svými obrn?nými vozy. Ale stala se zvláštní v?c, Hospodin zp?sobil zmatek v jeho vojsku. Nahnal jim takový strach a d?s… P?edstavte si — Síserovi vojáci m?li pocit, že se do nich pustily kanóny z nebe. I obrn?né vozy dostaly strach a porouchaly se. Zmatení obrn?nci bojovali jeden proti druhému!

A schované izraelské d?ti se najednou smály, když vid?ly, jak se neporazitelní ozbrojenci motají a utíkají. A jejich tátové v ?ele s Bleskem — Barákem se do nich te? state?n? pustili.

6 A aby na to zesm?šn?ní nesrovnateln? siln?jších nep?átel nezapomn?li, vypráví se k tomu tahle historka:

Poslouchejte, jak skon?il hlavní milá?ek Baale, generál Sísera. Nechal v?z vozem a prchal. Cestou se dostal do tábora jakýchsi pastevc?. Byla tam jen žena, jmenovala se Jáel. Zrovna stav?la stan a zatloukala kolíky. Sísera ji poprosil o úkryt. A nemusím vysv?tlovat, že generálovi, by? na út?ku, m?že nevyzbrojená žena t?žko odporovat. Spíš ho m?že ukolíbat. A tak dostal vyhládlý Sísera p?kn? tu?né mléko v slavnostním

porcelánu. Pak, ukonejšen vlídným p?ijetím, usnul. Na?ež ta oby?ejná hospodyn? vzala jeden z t?ch stanových kolík? a prohnala mu ho spánkem. Takhle skon?il neporazitelný generál — dorazila ho slabá, neozbrojená hospodyn?.

7 Debo?ino d?kování

Po boji u?ila Debora d?kovat za vysvobození celý Boží lid. D?kovala, že p?išla svoboda k Izraeli. K tomu lidu, co zapomn?l na svého Vykupitele a zrovna prožívá jedno ze svých dalších vykoupení. Na celých 40 let.

Zvony zvo?te, zpívala, nebo? Hospodin se slitoval. Padli pyšní, co cht?li ma?it jeho dílo svobody A taky padla ustrašenost t?ch, kdo neum?li v??it, že by se Hospodinova svoboda mohla ješt? prosadit. Zvo?te zvony vd??nosti, nebo? náš B?h není protek?ním bossem, ale bohem slitování a vysvobození. Vysvobození i pro ty, kte?í na jedine?nost a sílu jeho díla zapomn?li. Zvony zvo?te — a p?ipomínejte nám i Jáel, ženu, necvi?enou v boji, která zastavila nep?ítele, planoucího pomstou.

Pom?cky: Flanelograf — obrázky izraelských bojovník? je dobré z?eteln? odlišit (chudší výstrojí a výzbrojí apod.) od obrázku nep?átel, kte?í by m?li asociovat dob?e vyzbrojenou pravidelnou armádu; obrázek vojev?dce násilnického režimu, diktátora, armády, plenící dobyté území (tyto pom?cky mohou sloužit pro celý cyklus vypráv?ní podle knihy Soudc?); biblický atlas — rozd?lení zem? v dob? Soudc?, poloha hory Tábor, roviny Jezreel; obrázek „posvátného stromu“ — ?eská lípa! Symbol práva, spravedlnosti (váhy, soudcovské kladívko ap.)

39.2.3 Starší školní d?ti

39.2.3.1 Vypráv?ní p?íb?hu

Pokud d?ti p?íb?h neslyšely, m?žete ho vypráv?t podle osnovy 1.–7. a jako motivaci užijte rozhovoru na téma „zapomínání lidu víry“: Co si pamatujete z letošního vypráv?ní o Jozuovi, o Mojžíšovi a o cest? z otroctví? Co podle t?chto p?íb?h? Pán B?h pro sv?j lid ud?lal? Kolikrát si na to vzpomeneme od pond?lka do pátku?

(Ú?elem motivace je upozornit, že „zapomínání víry“ není záležitostí znalostí, ale orientace a dezorientace v život?. Tomu pak odpovídá i první oddíl vypráv?ní. P?ípadn? m?žete hovo?it o „kultu“ — viz p?esah — a za?ít tím, že se Boží lid oddával kult?m místních boh? — baal?.)

M?žete vypráv?t podle následující osnovy:

I. Lid v zaslíbené zemi zapomíná na Hospodina a p?izp?sobuje se „kultu baal?“

II. Pod tlakem siln?jších nep?átel si uv?domuje, že modly nezachrání, a prosí o pomoc Hospodina

III. Soudkyn? Debora vy?izuje slovo o vysvobození

IV. Povolaný v?dce Barák slovu ned?v??uje

V. Chaos v nep?átelském vojsku

VI. Bezbranná Jáel p?elstí a zabije Síseru. Jeho smrt stvrzuje, že vít?ství je Hospodinovým darem

VII. Debora oslavuje darovanou svobodu, vyznává odpadnutí, raduje se z víry.

39.2.3.2 Písni?ka svobody

Zazpívejte píse? *Tvá svoboda* a pak ve?te rozhovor na téma:

P?i jaké p?íležitosti se tato píse? asi zpívala poprvé? *(P?íklady si promyslete p?edem, p?ípadn? si k nim nachystejte ilustra?ní fotografie, z nichž d?ti mohou vybírat.Nap?. vyhraný boj — p?išla ne?ekaná pomoc — lidé prožívají úzkost — setrvalá nem?nná situace nap?. ponížení?)*

Potom hovo?te o tom, co do vybrané situace vnáší píse? nového, zvláštního. Nap?íklad:

- vyhraný boj (u?íme se vd??nosti, nepropadáme pýše);
- ne?ekaná pomoc (u?íme se na dárce pomoci spoléhat i nadále);
- prožívaná úzkost (nepropadáme panice);
- setrvalé ponížení (vnímáme, že to n?kdo nese s námi, máme od koho ?erpat sílu nejen vydržet, ale udržet si d?stojnost).

P?ípadn? m?žete p?ipomenout, že jde o spirituál — duchovní vyznání zotro?ených ?ernoch? (znalejší d?ti to mohou zkusit objevit p?es anglickou verzi ve zp?vníku Svítá). Ujiš?oval o blízkosti Hospodinova vysvobození ty, kdo byli zatím v otroctví a nem?li sílu tento stav sami zm?nit. Byla to i d?ležitá píse? v rámci hnutí za lidská práva a odstran?ní segregace.

Takovým vyznáním a povzbuzením je i Debo?ina píse? — a p?íb?h si k ní vypráv?li, aby v??ili blízkosti této svobody.

39.2.3.3 Varianta uvád?jící do kající roviny p?íb?hu.

Ve?te s d?tmi rozhovor na téma: Umíme rozpoznat, že nep?íjemnosti a nebezpe?né situace jsme zap?í?inili vlastní neposlušností, nedbalostí, bezmyšlenkovitou p?izp?sobivostí okolí?

Uve?te problematiku knihy Soudc? — opakovanou nedov?ru Izraele. Biblické vypráv?ní vyznává, že tíse? a útlak je d?sledkem odpadnutí od smlouvy. S odpadnutím od Hospodina se vytratila d?v?ra v platnost Božích slib? a vysvobozující konání. Hospodin se však nev?rného lidu nez?íká, ale vysvobozuje.

Osnovu vypráv?ní m?žete použít podobnou jako v 39.2.3.1.

Pom?cky: Flanelograf k vypráv?ní p?íb?hu; fotografie ilustrující nám?t. (Je dobré d?lat si v rámci NŠ postupn? „kartotéku“ fotografií, ilustrujících výstižn? r?zné situace. Z nich pak m?žete vybírat. Fotografie doporu?ujeme bu? zalaminovat, podlepit nebo tisknout na tužší papír.)

39.2.4 P?esah

Co d?lá soudce dnes ve srovnání s biblickým soudcem jako byla Debora? Rozhodn?te, které ?innosti charakterizují soudce dnešního, které biblického, které oba: musí mít vystudovanou školu — musí ho jmenovat prezident — musí být otev?ený Božímu slovu — ochota zastat se pronásledovaných — nenechá na sebe p?sobit úd?l obžalovaných — musí um?t vybrat správný paragraf — musí mít na mysli smysl a cíl zákona — jde mu o nápravu provinilých — nosí talár — doma si od soudcovského zam?stnání odpo?ine.

Jak nás ovliv?ují prost?edí, v n?mž žijeme a lidé, s nimiž se stýkáme? ?ím vším nás ovliv?ují? (Móda, životní styl, názory na správné kamarády, lidi, kte?í se liší…) Co z toho nevadí, z ?eho se naopak m?že stát modla? Máme si vybírat a volit kam budeme chodit a s kým se budeme p?átelit? Mluvíme s druhými mimo církev o tom, že jsme k?es?ané? Jak reaguje naše okolí?

Víte, co je „kult“? O jakých „kultech“ slyšíme a ?teme dnes? (Kultu fotbalisty, here?ky, rapera…) Mohou být vyznava?i t?chto kult? dostate?n? kriti?tí k objekt?m své úcty?

Máme kv?li ví?e problémy? A co je vzbuzuje? To že lidé nev?dí nic o p?íb?zích Boha Abrahamova ani o Ježíši? Nebo naopak v?dí o nad?ji, lásce, milosrdenství, svobod? a spravedlnosti — a odmítají to? Umíme rozpoznat, že nep?íjemnosti a nebezpe?né situace zap?í?iníme vlastní neposlušností, nedbalostí, bezmyšlenkovitou p?izp?sobivostí okolí?

Jak vám zní slovo pokání? Jakým slovem byste ho nahradili? Tady požádejte o „bleskové asociace“, zapište je. Pak m?žete mluvit o tom, co vypovídají o naší p?edstav? o pokání — a nakolik se tyto p?edstavy shodují s biblickým p?íb?hem.

39.3 Liturgie

39.3.1 Písn?

Tvá svoboda nade mnou (SV 344); *B?h je náš Pán a král* (EZ 607); *B?h je záštita má* (SV 23); *S písní k n?mu p?istoupíme* (BTS 2, EZ 607); *Dej mi zase nový den* (SV 43); *Hospodin zástup?* (EZ 170, 1–2. sloka); *Chval Pána svého písní* (EZ 406); *Svý kroky rozezpívej* (SV 319); *Má duše Boha velebí* (EZ 627, SV 176); *K svobod? je dlouhé putování* (SV 135); *Ohe? plál* (SV 234, 1. sl); *Jen ty Pane m?j* (SV 125)

39.3.2 Biblický text k zapamatování

Vlas bojovník? v Izraeli voln? vlaje, že se dobrovoln? sešel lid. Dobro?e?te Hospodinu! (Sd 5,2)

39.3.3 Rituál

Pán B?h je síla má

39.3.4 Okénko do bohoslužeb

Užijte motivaci, s níž chcete pak v NŠ pracovat. Zejména se hodí ona kající rovina, protože m?žete jako adresáty užít dosp?lých.

39.3.5 Modlitba

Zapomínáme na tvou svobodu, Pane. Hledáme si jiné bohy a jim slep? v??íme. Ale ty nás neopouštíš. Posíláš vysvobození a vysvoboditele. Díky, že ti smíme v??it podle jejich ?in? — a ne podle sebe a své nevíry.

Prosíme za lidi zotro?ené a ustrašené. A prosíme za sebe — a? s p?íb?hem Debory roste v našem život? odvaha a v?rnost tob?. Amen.

Odkaz na pracovní list
36 Po?átek doby soudc?
36 Po?átek doby soudc? - st
Cílová skupina
P?edškolní
Školní
Starší školní
Katechetické cykly
Dál p?ece nejdeme sami I (Od stvo?ení k Josefovi + Od Mojžíše k Rút)
Biblický odkaz (kat)
Soudc? 2,6–18
Soudc? 4,1–24
Soudc? 5,1–15